

Anonym rød kriminalitet

LARS KIEL BERTELSEN

De lyserøde billeder i dette nummer af *Passage* stammer fra Samlingen af Anonymt Fotografisk Materiale (SAFOM). Samlingen præsenterer hermed for første gang – og med en vis betænkelighed – et uddrag af sine kriminelt erhvervede billeder. Imidlertid finder vi, at omstændighederne omkring disse billeder har en vis principiel interesse for den kulturelt interesserede offentlighed, hvorfor vi har valgt at stå åbent frem og forklare sagen i sin rette sammenhæng, ligesom vi (men det er naturligvis ikke noget gyldigt argument for kriminel adfærd!) vedkender os en vis æstetisk betagelse af billedernes sært foruroligende, æteriske rødhed. Samlingen af Anonymt Fotografisk Materiale har tidligere præsenteret uddrag af sin bestand i *Passage*, nemlig i tidsskriftets nummer 28/29 (1998), 44 (2002) og 45 (2003). Vi har ved disse lejligheder kun modtaget venlige henvendelser fra *Passages* læsere, hvorfor vi også denne gang regner med abonnenternes interesse, eller, hvis dette ikke skulle være tilfældet, i det mindste deres forståelse og diskretion. Men nu til sagen.

De her reproducerede, kraftigt rødtonede billeder er som nævnt kriminelt erhvervet. De er stjålet fra instamatic-kameraer fra 1980'erne, som i disse år i rigt omfang tilflyder genbrugsbutikker over hele landet – ofte indeholdende de originale, plasticindkapslede filmkassetter. Under samlingens billedfouragerende strejftog i forskellige midtjydske byer er vi lejlighedsvist stødt på sådanne kameraer – som i sig selv kan erhverves for en slik – og er da blevet stedt i det dilemma, som har udløst vor kriminelle adfærd. Sagen er nemlig, at de butikker, der forhandler den slags varer, normalt omfatter private film, fotos og dokumenter med en diskretion, der ikke tillader dem at sælge dem. Det opdagede samlingen, da den første gang forsøgte at erhverve sig sådan et instamatic-kamera i en butik i Vejle (idet vi diskret forsøgte at undgå at henlede opmærksomheden på den indeholdte film). Den venlige dame i genbrugsbutikken opdagede øjeblikkeligt filmen og tog den resolut ud, og vort akavede forsøg på at forklare, at det egentlig var netop dén, vi interesserede os for, faldt meget pinligt ud. Netop på grund af hele transaktionens gedulgte karakter fremtrådte vi yderst suspekter. Vi havde så at sige på forhånd kriminaliseret os ved at forsøge at få mere, end vi betalte for (som når man fylder sin egen bakke op med et par ekstra jordbær fra den ved siden

af), og vort forsøg på efterfølgende og uigenkaldeligt for sent at tilbyde ekstra betaling for filmen gjorde kun hele affæren værre endnu.

For sagen er nemlig den – og nu nærmer vi os vort forsøg på en apologi – at *denne vare ikke kan købes*. Private billeder, der har siddet 20 år for længe i kameraet, har ingen pris, i hvert fald ikke dér, hvor de er potentielt tilgængelige, nemlig i genbrugsbutikkerne. Vi besluttede derfor efter nøje at have overvejet sagen, at vi næste gang, vi stødte på en sådan glemt film, ville gribe til det i juridisk forstand kriminelle greb at stjæle filmkassetten. Som sagt, så gjort. Samlingen har ved nu tre lejligheder, og alle gange i vanskelig sjælskamp med vor gode opdragelse og imod vor dybeste moralske impulser, *stjålet fra venlige, gamle damer*. Men vi har gjort det i en større sags tjeneste: for at redde disse hensmuldrende billeder, som betager os så meget og som ellers går tabt for evigt. – Og vi har ved hver lejlighed sørget for som en form for kompensation at købe en dyr, unyttig genstand (lampe, lysestage, kande), som vi derpå har foræret til en anden genbrugsbutik. Det er naturligvis et ynkeligt forsøg på at legitimere vor forkastelige adfærd. – Men hvad skal man ellers gøre, når man er lidenskabeligt forelsket i billeder?

